

Tekst: Andreja Čeligoj

Fotografija: Bojan Stepančič

Fotografija: Margherita Spiluttini

Novi in stari mediji. Zmešnjava v glavi. Mediji od radia, televizijskega sprejemnika, telefona, revij in časopisov, do interneta, CD-ROM-a ... Vse, kar nam daje informacije. Medij je tudi komunikacija dveh oseb ali skupine. Pomeni komuniciranje. To me vedno spomni na Nokiin slogan "connecting people", povezovanje oziroma združevanje ljudi. Vse skupaj nam ponuja hitrejše in zanesljivejše informacije. Prek interneta si lahko dopisujemo z ljudmi z vseh koncev sveta, se v trenutku povežemo s svetom in informacijami.

Mediji nam prinašajo določene prednosti in slabosti, tako kot vsaka stvar. Če se ozremo okrog sebe: ustvarili so popolno generacijsko zmešnjavo. Nekateri starši ne znajo uporabljati računalnika in internetnih storitev, tudi uporaba mobilnega telefona je zanje težava, njihovi otroci pa cele ure presedijo pred računalnikom. Kaj pa knjiga? Ne poznajo je dovolj, zlasti pa jim ne pomeni toliko kot samo deset let starejši generaciji.

Če se spomnim na otroštvo, je bilo gledanje televizije zame dokaj veliko doživetje, povezano z različni razmišljanji, ki jih je vzbudil program. Televizija je ponujala gibljivo sliko. Potem je prišel VHS, ki nam je s slabimi kopijami v trenutku poživil življenje. Gledali smo lahko to, kar smo hoteli. In nekoliko pozneje satelitski programi. Vsi dobro poznamo občutek, ko imamo štirideset programov, pa nam noben ne ustreza. Že nekaj časa prodajajo sistem DVD, ki ga odlikujeta čista slika in zvok. Kakovost se izboljšuje.

Tehnični dosežki omogočajo novo, množično komuniciranje velikega in anonimnega občinstva. Medij nas torej informira in nam podatke interpretira (jih pojasnjuje, tako da si sam oblikuješ mnenje). Ima socializacijsko vlogo, znanje prenaša od enega na drugega, ter zabavno vlogo, ponuja namreč razvedrilo in sprostitve. Mediji imajo na medijskem trgu različno pomembnost (radio, televizija). Vplivajo na občinstvo, ga informirajo, izobražujejo, zabavajo in mu ponujajo oglase. Vstop računalnika v umetnost, kulturo in družbo je pospešil oblikovanje novih medijskih oblik, od računalniške grafike, interaktivnega kina do virtualne realnosti.

Zaslon je torej gibljiva slika, ki nam nekaj sporoča. Na mobilnem telefonu, računalniškem zaslonu ali pa velikem displeju pri Nami. Samo, da se nekaj giblje. Sodim v generacijo, ki jo že od malega spremljajo računalniki, saj sem se z njim prvič srečala pri desetih letih, ko sem zaradi prepričanja staršev obiskovala tečaj programiranja za otroke na Inštitutu Jožefa Štefana. Če bi bil računalnik v tem trenutku tak kot takrat... no, ampak stvari potrebujejo čas in tudi to se je uredilo. Zdaj imamo orodja in programe za vse mogoče.

Bila sem prijetno šokirana, ko so na milanskem sejmu predstavili tehnični dosežek kuhinje z displejem, ki napiše, kaj imaš v hladilniku. Ko si prek mobilnega telefona doma vklopiš klimatsko napravo. Kje so meje?

Vsakdo ima mobilni telefon, ta že dolgo ni več modna muha, ampak nujno potreben element v našem življenju. Ne poznam nikogar več, ki ga ne bi uporabljal. Nekateri so se upirali, toda zdaj ga imamo vsi. Nove tehnologije, telefon in računalnik združujejo.

Japonski strokovnjaki tako oblikujejo nove tehnološke zmogljivosti telefona, ki bo nekaj vmes med telefonom in dlančnikom ter bo imel funkcije računalnika in enako kakovostne povezave. Čez nekaj let, zelo kmalu, bom torej s seboj nosila malo potujočo pisarno in bom nenehno vsem dosegljiva. Mora, že zdaj me mobilni telefon kak dan prav izčrpava. Ugasni ga, si pravim.

Hotela sem pisati o razliki med knjigo in računalnikom. Knjiga daje popolnoma drugačen občutek in je neprecenljiva. Pravzaprav ju niti ne moremo primerjati. Vendar se mi pogosto zgodi, da grem v knjižnico po kako knjigo, a jo je treba naročiti. Potrebujem pa jo takoj. In spet prijatelj računalnik. Knjiga in računalnik sta primerljiva samo po informacijah, ki jih dajeta. Toda v knjigah so napisane zgodbe, ki nam jih računalnik ne more ponuditi. Morda se tako zdi le meni, ker sem zrasla s knjigo in v času VHS kaset. Kaj pa nečakinje, rojene v svetu računalnikov in CD-ROM-ov?

novi problemi?

0802626
www.euro26.si
info@euro26.si

Fotografija: Margherita Spiluttini

Papir ali zaslon? Nekateri niso verjeli, da bo razvoj računalništva tako hiter. Zdaj pa smo na točki, ki je nismo predvidevali. Vse skupaj se nenehno razvija naprej. Zanimivo je, da računalnik deloma ostaja enak, spreminjajo se sistemi, ki pomagajo shranjevati podatke. Od kartic za luknjat, flopi diska, diskete, ki zamira, in CD-ROM-a. Po zgodbi o črno-belem zaslonu zgodba o barvnem in velikem zaslonu, za njim pa o tiskalniku.

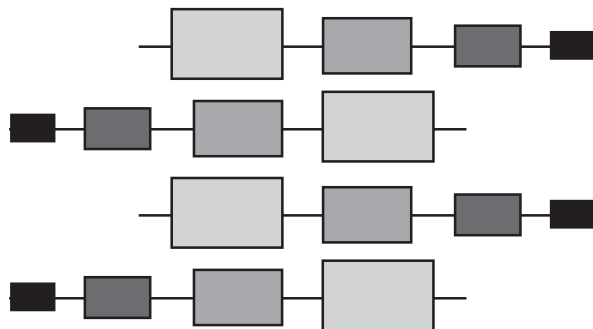
Med novimi tehnologijami imam najraje internet in elektronsko pošto. Zdi se mi, da lahko na ta način v krajšem času in predvsem bolj v miru komuniciram z nekaterimi ljudmi. Ponujata mi veliko več svobode kot telefon. Njegovo zvonjenje moti in povzroča napetost v okolici. Elektronska pošta dovoljuje 24-urno komuniciranje in povezavo, ne da bi s tem koga motila. Tiho prispejo v tvoj računalnik, in ko si pripravljen, jih odpreš in prebereš.

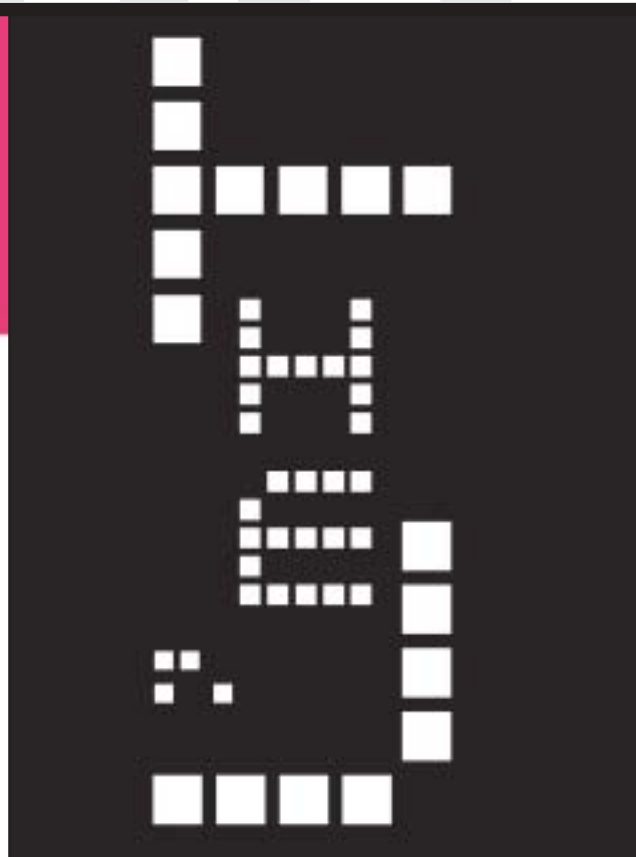
Novi tehnološki dosežki so ustvarili fiktivni prostor, v katerem se gibljemo. Oglevala sem si tudi virtualno mesto Ljubljana, ki so ga lani predvajali na ljubljanskem gradu. S posebnimi očali sem gledala zrenderirane zgradbe, ki so bile del predstave. Mesto je živo, v njem se gibamo in živimo.

In vse se razvija. Nekateri novosti so koristne. Mislim, da bi bilo dobro, če bi CD-ROM lahko nadomestil večino tiskanih medijev, kar bi bilo odlično za varovanje okolja. CD-ROM je medij, ki se ga da večkrat uporabiti, izbrisati in nanj ponovno zapisati nekaj drugega. Revije bi lahko na primer prirejale akcije, da bi uporabniki ob vračilu medija dobili popust ali ugodnost. Zelo velikega pomena je tudi dejstvo, da je možnost napake pri CD-ROM-u v primerjavi s časopisom precej zmanjšana. Omogoča pa še glasbo, video animacije, povezave z internetnimi stranmi ... Ob oglasih v revijah se pogosto počutim, kot da sem kupila samo reklame, medtem ko te oglas na CD-ROM-u s klikom odpelje na spletno stran stran. Cena oglasa bi bila lahko višja, ker bi jo zaračunavali glede na obisk strani, zaradi česar bi bil dobiček večji. Kupci bi za manj denarja dobili več, s čimer bi se povečala prodaja. Zadovoljene bi bile potrošnikove potrebe in izpolnjene ekološke zahteve.

Tudi televizije se pripravljajo, da bodo program prenašale prek interneta. Mislim, da je to popolnoma v redu; uporabniki bodo plačali za tisto in toliko, kar gledajo. To je bolj donosno s stališča televizij. Internet je namenjen vsem in vsak si lahko naredi lastno spletno stran in postane zvezda v medijskem smislu. Ljudje te morajo samo še obiskati.

Zaslone pa pred našimi očmi postajajo gibljiva grafična galaksija. Povezava oblikovanja in zvoka še nikoli ni bila tako tesna kot zdaj. Interaktivni mediji so oblikovali nov vizualni jezik „type talk“, ki se ne bo nikoli držal definicije besede in slike, oblike in prostora. Tipografija v novem okolju uveljavlja identiteto. Slike lahko govorijo gledalcu glasneje kot besede, toda besede imajo volumen. V literaturi so zgodbe, ki jih je nekdo napisal črko za črko in besedo za besedo zato, da bodo prihodnji rodovi razumeli čas, ki ga niso živeli. Besede so le ideje, ki čakajo, da bodo prebrane. Branje ne bo nikoli umrlo, ker je naša vstopnica v svet.

L'MIT (Ljubljanska mreža info točk za mlade) je mreža šestih neprofitnih organizacij pod okriljem MOL, ki zbira in brezplačno posreduje informacije zainteresiranim mladim in mladinskih organizacijam v Ljubljani. V mreži sodelujejo zelo različne krovne organizacije, katerih informativna dejavnost je le en segment dela, kar omogoča, da je informativna dejavnost L'MIT-a nadgrajena z zelo pisano paleto drugih dejavnosti in ponudb, ki so mladim potrebne in koristne.

- **Info center ŠKUC** (Društvo ŠKUC), Stari trg 21
 Mladi imajo med drugim možnost brezplačne uporabe interneta, drugače pa je društvo dejavno že prek 30 let. Njegove dejavnosti so sledeče: likovna, glasbena in filmska dejavnost, založništvo, gledališče, družbena gibanja ...
- **Info točka Središče za mlade** (KOŽ - Mestna knjižnica), Gosposka 1
 Mladim ponuja prostor in pomoč pri učnih dejavnostih, brezplačno uporabo interneta, organizira različne tematske dejavnosti (predavanja, predstavitve, razstave, pogovore ...) in nudi brezplačno učno pomoč. Mladim je na voljo tudi njihova enota Kolodvor v podhodu železniške postaje.
- **Info točka MIC** (Mladinsko-informacijski center), Zrinjskega 9
 Center izvaja razne izobraževalne, duhovne in kulturno-družabne programe. Ima tudi brezplačno svetovalnico za mlade ter izdaja glasilo Kurirček z informacijami o programih in dejavnostih za mlade. Na njihovi spletni strani nudijo tudi forume in svetovanje za mlade. Teme forumov so predvsem šolske težave, pravne zadrege mladih in odnos fant - dekle.
- **Info točka Fužine**
 (CSD Moste Polje - Svetovalnica Fužine), Preglov trg 15
 Nudijo svetovanje in pomoč v stiski in pri kakršnih koli problemih, dajejo pa tudi možnost, da mladi posredujejo svoje informacije in ideje vrstnikom.

- **Info točka Škrati** (KUD Anarhiv - Škratova čitalnica), Metelkova 4
 Na voljo je brezplačna radikalna infoteka - revije, časopisi, pamfleti, fanzini, knjige in videokasete s področja radikalne družbene teorije in kritike, osvobodilnih gibanj, kontrakulturnih in subkulturnih tokov ...
- **Info točka DrogArt** (Združenje DrogArt), Kolodvorska 20
 Njihova ponudba zajema Cyber caffe, svetovalnico in spletni forum. Izvajajo tudi terensko delo (udeležujejo se zabav z elektronsko glasbo, na katerih spremljajo dogajanje in nudijo pomoč uživalcem plesnih drog) ter zanj usposablajo mlade prostovoljce.
 Še več informacij pa najdete na spletni strani www.lmit.org.

L'MIT vsako leto izvaja še:

- **natečaj Kaj me osreči ...**, v okviru katerega na spletni strani zbirajo simpatične, iskrene, hudomušne ... misli na to temo ter ob zaključku natečaja izberejo 6 misli, ki jih natisnejo v mnogim že znani seriji razglednic;
- **projekt Odprimo vrata in glave**, ki mladim ponuja pestro izbiro brezplačnih ustvarjalnih in izobraževalnih delavnic;
- **projekt Ljubljana mladim - enostavno mladi**, v okviru katerega omogočajo brezplačno poletno osvežitev na bazenu.

In še novost na spletni strani www.lmit.org!

V letošnjem letu so uredili pregledno bazo podatkov, ki obsega mladinske in druge organizacije, društva, ministrstva, urade ... na področju mesta Ljubljana, ki so lahko v veliko pomoč v vsakdanjem življenju. Področja, ki jih baza zajema, so naslednja: aktivizem, delo in zaposlovanje, duhovnost, formalno izobraževanje in štipendije, kultura, nastanitve in prenočišča, neformalno izobraževanje in usposabljanja, počitnice in potovanja, prostovoljno delo, razvoj mladinskega dela, Slovenija v mednarodnem prostoru, svetovanje in pomoč, zdravje. Oglejte si bazo - dobrodošli so komentarji in predlogi za dopolnitev!

Kolikor jezikov znaš, toliko veljaš...

Tekst: Andreja Čokl

Evropa je jezikovno zelo raznolika in bogata. Prebivalci Stare celine govorijo v več kot dvesto različnih evropskih jezikih, mnogo pa je tudi jezikov, ki so jih s seboj prinesli prišleki z ostalih kontinentov. To jezikovno zakladnico pa je potrebno poznati, jo uporabljati in negovati. Zato je bilo leto 2001 razglašeno za evropsko leto jezikov in takrat so povsod po Evropi potekale različne jezikovne delavnice, vrstili so se taki in drugačni natečaji, strokovnjaki in laiki pa so polnili sedeže za okroglimi mizami.

Na sklepni slovesnosti ob evropskem letu jezikov, decembra 2001 v Bruslju, je Odbor ministrov Sveta Evrope sklenil, da je potrebno vsako leto vsaj en dan posvetiti jezikom. Tako so 26. september razglasili za evropski dan jezikov. Za temeljne cilje, ki naj bi vodili pripravjalce programa v posameznih državah, so določili naslednja vodila:

- pospeševati in uveljavljati evropsko jezikovno raznolikost in bogastvo kulturne dediščine posameznih jezikovnih okolij;
- spodbujati vseživljenjsko učenje jezikov;
- spodbujati in uveljavljati večjezičnost državljanov Evrope;
- s pomočjo znanja jezikov uveljavljati skupne elemente evropskega državljanstva; ustvariti možnosti za učenje več jezikov za vse državljane Evrope.

Jezikovne spretnosti so pomembne za medsebojno razumevanje, strpnost, stabilnost demokracije, zaposlovanje in mobilnost. Mnogi se strinjajo, da naj bi vsak človek govoril vsaj en tuj jezik, vendar v mnogih državah to velja le za polovico prebivalstva. Nikoli še ni bilo toliko možnosti za delo ali študij v drugih evropskih državah kot zdaj, v času Evropske unije. Ampak neznanje tujih jezikov mnogim take namere prepreči. Tudi globalizacija prinaša s seboj večje potrebe po jezikovnem znanju. Učenje jezikov nam pomaga tudi pri razumevanju in premagovanju kulturnih razlik med narodi.

Kot pridružena članica Evropske unije je že lani, ko se je praznovanje zelo uspešno odvijalo prvič, sodelovala tudi Slovenija. 26. septembra, ali v dneh okoli tega datuma, so po Sloveniji potekala številna tekmovanja iz znanja jezikov, lokalne, nacionalne in mednarodne konference o jezikih ... Večina dogodkov je posebej izpostavila vseživljenjsko učenje jezikov in jezikovno raznolikost: učenje mednarodnih, sosedskih, manjšinskih jezikov ter jezikov, ki se manj učijo in poučujejo, tudi jezika za gluhe (t. i. znakovni jezik).

Lanskoletni jezikovni projekti v nekaterih slovenskih vrtcih, osnovnih in srednjih šolah so pokazali, da je že med najmlajšimi veliko zanimanja za tuje jezike. Letos želijo organizatorji (Zavod RS za šolstvo in Urad RS za šolstvo) za sodelovanje pridobiti tudi visoke šole in fakultete, zavode in strokovne institucije, ljudske univerze, mladinske in študentske jezike, društva, strokovna združenja, učitelje in študente jezikov, posameznike, medije, podjetja in ustanove. Evropski dan jezikov je tudi odlična priložnost za promocijo slovenskega jezika na mednarodni ravni. Tako lahko poudarimo jezikovno in kulturno raznolikost Slovenije ter pokrajino čez mejo, prizadevanja za kakovostnejši pouk jezikov v šolah in možnost učenja tujih jezikov za vse.

Za učenje jezikov ni nikoli prepozno. Predvsem pa ni nikoli prepozno za uživanje sadov učenja. Poznavanje vsaj osnov jezika dežele, v katero potujete z vašo Euro<26 kartico, vam bo odprlo mnoga vrata, ki drugače turistom ostanejo zaprta. Prvi korak k učenju tujih jezikov in spoznavanju tujih kultur je morda lahko prav kakšen od dogodkov ob letošnjem evropskem dnevu jezikov. Podroben seznam dogodkov v vsaki od 45 držav, ki bodo letos dodale svoj kamenček v mozaik evropske jezikovne zakladnice, najdete na spletni strani www.ecml.at/edl.

Kaj e-Študentski Servis nudi svojim članom?

- > Velika ponudba prostih del,
- > internetni servis na www.studentski-servis.com,
- > zalaganje zaslužkov v 100 % znesku (razen za podjetja s slabo boniteto),
- > SMS obvestilo o prejetem zaslužku,
- > izobraževalne seminarje in tečaje (šola retorike, higienski minimum),
- > karierno svetovanje in vse o načrtovanju kariere na www.studentski-servis.com/kariera,
- > pakete ugodnosti (avto šola, frizerstvo, enkratne kupone za Kolosej in Palnet TUŠ, smučarske karte in še mnogo več).

Postani naš član in izkoristi najboljše!

e-Študentski Servis

Ljubljana

Slovenska c. 40
tel: 01/426 8 426
gsm: 041/31 41 51

Bežigrad

Karstjeva ploščad 5
tel: 01/566 73 85
gsm: 041/31 322

Domžale

Ljubljanska c. 70
tel: 01/72 21 790
gsm: 031/843 841

Kamnik

Glavni trg 23
tel: 01/83 17 058
gsm: 031/88 13 21

Litija

Čenharjeva ul.10
tel: 01/89 88 300

Zagorje

Kidričeva ul. 3
tel: 03/50 60 090

Sevnica

Kardina c. 32
tel: 07/81 62 520